

ЧЕРКАСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ,
**ПРИСВЯЧЕНА ДНЮ ЗАСНУВАННЯ
НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**
(матеріали конференції)

15 жовтня 2017 року
Черкаси

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ**

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ,
ПРИСВЯЧЕНА ДНЮ ЗАСНУВАННЯ
НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**

(МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ)

15 жовтня 2017 року
Черкаси

Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної інтернет-конференції, присвяченої Дню заснування навчального закладу.

Укладачі: Губенко І.Я. – ректор Черкаської медичної академії, кандидат медичних наук, доцент, заслужений лікар України; Шевченко О.Т. – проректор з навчально-методичної роботи Черкаської медичної академії; Гайдай П.О. – методист Черкаської медичної академії.

Укладачі не беруть на себе відповідальність за зміст представлених у збірнику статей, достовірність результатів і дотримання прав використання інтелектуальної власності третіх осіб.

Бебешко П.С., Сусленко І.В. Діяльність викладача в навчально-виховному процесі.....	294
Бразалій Л.П. Роль інноваційно-інформаційних технологій в медсестринстві.....	298
Біла Н.І. Методологічний аналіз формування фахової компетентності майбутнього медичного працівника у вищому навчальному закладі.....	302
Білан В.В. Умови ефективної психолого-педагогічної взаємодії викладача зі студентами.....	307
Білоконь І.М. Удосконалення навчального процесу шляхом використання сучасних інтерактивних методів навчання та інформаційних технологій.....	310
Головко І. І. Особливості організації навчально-виховного процесу у ВНМЗ.....	314
Добинда І. Р. Роль проектних технологій у процесі навчання студентів вищих медичних навчальних закладів та їх підготовці як майбутнього медичного персоналу.....	318
Іванова І.М. Моделювання професійної діяльності на занятті.....	322
Кедич І. М. Використання інтерактивних технологій навчання у процесі підготовки фахівців на заняттях з технології ліків.....	325
Кир'ян Т.І. Глобалізація як стратегічний напрям реформування вищої медичної освіти в кінці ХХ – на початку ХХІ ст.....	328
Коріняк О.П. Використання сучасних методів і форм виховного впливу на формування професійної компетенції.....	332
Лисенко Н. В. Принципи професійної підготовки фахівців ВМ(Ф)НЗ.....	336
Морванюк В.Ю. Інтерактивне навчання як чинник ефективної підготовки майбутніх фахівців.....	340
Пономаренко Т.О. Роль учителя вчителів в умовах реформування освіти.....	345
Тураєва І.В., Шевченко Н.М., Раковська А.С. Упровадження компетентнісно орієнтованого навчання на заняттях української мови.....	348
Хомко О.Й., Сидорчук Р.І., Кузик Ф.В., Піддубна П.І., Лесик Т.А., Негрук І.Д. Застосування технологій інтерактивного навчання в процесі вивчення хірургічних дисциплін як засіб реалізації особистісно орієнтованого навчання.....	352
Хомко О.Й., Сидорчук Р.І., Кузик Ф.В., Піддубна П.І., Піцула Н.М. Особливості діагностики навчального процесу в сучасних умовах. Контроль якості навчання.....	356
Хомко О.Й., Сидорчук Р.І., Кузик Ф.В., Піддубна П.І., Лесик Т.А., Негрук І.Д. Формування професійної компетентності майбутніх молодших спеціалістів у процесі практичної підготовки студентів на практичних заняттях з хірургії.....	360
Хомко О.Й., Сидорчук Р.І., Кузик Ф.В., Піддубна П.І., Охрімівська А.М., Лесик Т.А. Контроль якості викладання та особливості діагностики навчального процесу в сучасних умовах.....	364
Чепурна Т. П. Сучасний викладач вищого навчального закладу.....	367
Червінко О.І., Червінко Н.Ф. Упровадження системно - логічного структурованого інформаційного матеріалу в навчальний процес.....	371
Чубенко В. А. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в аспекті компетентнісного підходу до професійної підготовки майбутніх медичних та фармацевтичних фахівців.....	376

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.

Хомко О.Й., Сидорчук Р.І., *Кузик Ф.В., *Піддубна П.І.,

*Охрімовська А.М., *Лесик Т.А.

E-mail: Homko.oleg@bsmu.edu.ua

ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет,

*Чернівецький медичний коледж БДМУ, м. Чернівці.

Соціально-економічні зміни у житті суспільства суттєво впливають на організацію навчально-виховного процесу, на особливість управління вищими навчальними закладами в сучасних умовах. Керівники навчальних закладів повинні володіти глибокими знаннями теорії і практики педагогічної і управлінської діяльності, бути готовими зрестися застарілих стереотипів, вміти об'єктивно оцінити роботу колективу та окремих педагогів за результатами якості навчання студентів.

Основна частина. Якість навчального процесу у сфері вищої освіти є багатомірною концепцією, яка охоплює всі її функції та види діяльності: укомплектованість кадрами, матеріально-технічну базу, навчальні академічні програми, академічне середовище, якість навчальних досягнень, наукові дослідження і стипендії.

Для досягнення і забезпечення якості дидактичного процесу особливо актуальне значення мають такі компоненти, як: підбір професорсько-викладацького складу та інших працівників освіти закладу, постійне підвищення їх кваліфікації, мобільність зв'язків з іншими навчальними закладами держави і зарубіжжя, а також впровадження нових педагогічних та інформаційних технологій, постійне вдосконалення навчальних планів, програм та інших навчально-методичних матеріалів [5, 26-48].

Зрозуміло, що пошук нових форм і методів організації навчального процесу, застосування прогресивних технологій навчання в умовах ринкової економіки повинен враховувати тенденції розвитку суспільства і психологію молоді. В умовах перебудови вищої школи зростає вплив принципів демократії й академічних свобод, справедливості, концепції загального контролю і самоконтролю, дисципліни і відповідальності та ствердження педагогіки співробітництва в системі студент-викладач [3, 12-24].

Враховуючи двосторонній характер навчального процесу, можна виокремити дві складові його контролю: контроль якості навчання та контроль якості викладання.

Важливою складовою діагностики навчання є контроль якості викладання. Аналіз якості викладання - це невід'ємна складова частина системи

контролю. Ефективність управління навчально-виховним процесом у вищому навчальному закладі може бути досягнута лише за умови забезпечення високої компетентності та відповідної професійної майстерності професорсько-викладацького складу [1, 20-23, 4, 132-146].

Визначальними у характеристиці особистості викладача є знання предмета, ерудиція та педагогічна майстерність.

Контроль якості викладання передбачає як оцінку результатів навчання, так і всієї роботи викладача. Здійснюють контроль методисти, завідувачі кафедр, керівники факультетів, інститутів, університетів, члени експертних комісій.

Застосовуються різноманітні форми контролю якості викладання: взаємовідвідування, контрольні відвідування, відкриті заняття, показові заняття, тестування, анкетування студентів, огляди-конкурси, інспектування, експертиза.

Види контролю: тематичний, фронтальний, персональний, груповий, загально-факультетський, загально-вузівський [2, 52-55].

При здійсненні контролю за навчальним процесом найчастіше застосовуються наступні методи:

- спостереження за роботою викладачів шляхом відвідування і аналізу навчальних занять, заліків, іспитів, виховних позааудиторних заходів;
- вивчення і аналіз документації: академічних журналів, особових карток студентів, залікових книжок студентів, методичних розробок занять, роздаткового матеріалу, пакетів контрольних робіт тощо;
- аналіз звітів викладачів про навчально-виховну, методичну, наукову та громадську роботу;
- тематичне анкетування студентів та викладачів і аналіз анкет;
- тематичні бесіди з викладачами та студентами і аналіз отриманої інформації;
- проведення контрольних робіт, тестових замірів та контроль виконання практичних навиків і умінь, їх аналіз.

Оцінка якості викладання - одна із найскладніших проблем в педагогічній науці та практиці. Потрібні чіткі критерії оцінки кожного виду навчального заняття [5, 12-34].

Основні з них:

- зміст: відповідність програмі та навчальному плану, науковий рівень, відповідність сучасним досягненням науки та державно-правової і господарської практики;
- професійна направленість: формування професійного світогляду студентів, розширення спеціальних знань, виховання любові до професії;

– методичний рівень: прийоми та методи активізації пізнавальної діяльності студентів, вміння визначити та здійснювати оптимальні прийоми навчання з урахуванням навчального матеріалу та особливостей аудиторії, дотримання структурно-логічних зв'язків з іншими предметами навчального плану;

– структура заняття: наявність чіткого формування теми і мети заняття, логічна побудова заняття відповідно до етапів проведення, взаємозв'язок та наступність вивчення кожного питання, наявність плану, вступу, висновків, переліку літератури і самостійної роботи;

– стиль заняття: ясність, чіткість, доступність викладу матеріалу, сприйняття студентами, контакт з аудиторією, використання унаочнення, робота студентів та її ефективність;

– майстерність викладача: вільне володіння матеріалом, зовнішній вигляд, тактовне ставлення до студентів, культура мови, емоційність, вміння зняти напругу в аудиторії.

Сукупність цих показників дозволяє визначити якісну характеристику заняття. Для кількісної оцінки кожен із цих критеріїв може бути оцінений в 10-ти балах:

- 10-9 балів- якість проявляється в усіх складових критерію
- 8-7 балів- якість проявляється достатньо часто;
- 6-5 балів- якість проявляється у 50 відсотків;
- 4-3 бали- якість проявляється рідко;
- 2-1 бали- якість майже не проявляється.

Сума балів з усіх критеріїв і визначення середнього балу дасть кількісну оцінку заняття. Таким чином можна співставити динаміку майстерності викладача або порівняти з якістю занять інших викладачів.

План контролю розробляється, погоджується і доводиться до всіх підрозділів та викладачів до початку навчального року.

При оцінці ефективності якості підготовки фахівців в цілому контроль якості викладання необхідно поєднувати з контролем якості процесу навчання [2, 52-55].

Наприкінці варто зауважити, що контроль якості викладання в педагогіці вищої школи, одна з найменш опрацьованих проблем, але вона суттєво впливає на стан організації підготовки фахівців.

Висновки.

1. Контроль лише констатує результати, не пояснюючи їх походження.
2. Діагностування навчального процесу розглядає результати в зв'язку з шляхами та способами їх досягнення, виявляє тенденції та динаміку формування продуктів навчання.

3. Метою дидактичного діагностування є своєчасне виявлення результатів, оцінка та аналіз протікання навчального процесу в зв'язку з його продуктивністю. Як бачимо, в діагностику вкладається більш широкий та глибокий зміст, ніж в традиційний контроль знань та умінь студентів.

4. Постійний професійний розвиток особистості викладача та студента можливий лише за умови неперервності освіти, особливостями якої є: різноманіття, гнучкість використовуваних засобів, гуманізм та демократизація освіти, диференціація освітніх процесів за напрямом і змістом.

Література

1. Булах І.Є. Проблеми оцінювання знань студентів у контексті вимог Болонської декларації. / І.Є.Булах, О.П.Волосовець, М.Р. Мруга // Медична освіта. Науково-практичний журнал. Тернопіль. 2/2011. С. 20-23.

2. Мацьків С.Т., Петловнюк Л.Д. Роль контролю знань студентів і системний підхід до практичного використання його методів. Організація навчально-виховного процесу. З досвіду роботи вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації. / С.Т. Мацьків, Л.Д. Петловнюк // Випуск 17.2011, С. 52-55.

3. Поважна Л.І. Організаційно-методичне забезпечення контролю якості навчання у вищому закладі освіти. / Л.І. Поважна, Г.С. Цехмістрова / Навчально-методичний посібник.-Київ, 2001.- 94 с.

4. Романишина Л.М. Модульно-рейтингова система обучения, организация работы, поиски, исследование. / Л.М. Романишина // Монография.- М.:1993.-160 с.

5. Якубовський О.П. Управління навчальним процесом. Навчально-методичний посібник. / О.П. Якубовський // - Одеса, 1999.- 48 с.

СУЧАСНИЙ ВИКЛАДАЧ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Чепурна Т. П.

tamriko02_77@ukr.net

Черкаська медична академія, м. Черкаси

В умовах нової освітньо-світоглядної парадигми вищої освіти в Україні з'явилася нагальна потреба розробки та реалізації такої психолого-педагогічної моделі викладача вищої школи, яка б урахувала національно-культурні традиції функціонування освітньо-виховного простору та сучасні прогресивні світові тенденції педагогічного поступу.

Сьогодення вимагає від особистості широкого діапазону можливостей, розвиненого інтелекту, здатності до постійної самоосвіти та самовдосконалення, спрямованості на творчу самореалізацію. Нові вимоги